

სტალი და **დაქცია**
 ტფილისის, სასაბლოის ქ.,
 სათ.-აზნაურის ქარვასლი
 ელის-მწერნი ვაზეთის დახვეწ-
 ილ მიმართევენ რედაქციის დილის
 8-3 საათამდე და საღამოს 6-
 დან .წ. კ. ხაზ. წიგნის შიდაზია
 ხელ-მუწერაჲ წერილებს რე-
 დაქცია ან ბეჭდავს.
 პ რის-პირ შოლიპარაკება რედაქ-
 ტორთან შეიძლება ყოველ დღე.
 რედაქციის № 363

ფენოსენი

შოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი
 ერთი წლით 6 მან., ერთი
 თვით 60 კაპ.
 თითო ნომერი 3 კაპიკი
 ფასი განცხადებისა
 ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ
 გვერდზე 10 კაპ., მეორეზე—5 კ.
 Типография и Редакция
 „Цнобись Пурцели“
 Тифлисъ, Дворцовая ул.
 д. Дворянства.
 Телефонъ № 363

წლის დამლევამდე
გაზეთი „სნობის ფურსელი“
 ეღირება 2 მან.

ტფილისის საკრებულოში (სობრანიე)
პვირას, 31 ოქტომბერს,
 გამართავს საჯაროდ ფრიად საინტერესო წარმოდგენას. ეს
 მაგალითები იმით არის შესანიშნავი, რომ ლორენცი დაძინებს
 კაცს და მერე რაც უნდა იყოს იარაღით დასჯრის დაძინებულს
 და ამ ჭრილობათ არავითარ ტკივილს და ზიანს არ მიაყენებს.
 დასაწყისი 8 საათზე. ბილეთები იყიდება საკრებულოს შეე-
 იცართან.
 გამგებელი დ. ნემეცია.

ექიმი
 ე. მ. ჩიკოვანი
 ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დი-
 ღის 11—12-მდე და საღამოს 7—
 8 საათ.
 მიხეილის ქუჩა, № 16.
 Докторъ К. М. Чиковани
 Михайлов., № 16.

ექიმი
გ. ს. გენცენფილდი
 ეხსახან დაბრუნდა საზღვარ-გარე-
 თიდან.
 არჩენს ავადმყოფებს ვერენიულის
 (სიფილისი) და სსმარდეთა სენისკან
 და გარეკანი (კანის) ტკივილებისკან
 (ელექტრონით).
 ავადმყოფთ ყოველ დღე დეზულობს
 დიღის 9—11 საათამდე და საღამოს
 6—9 საათამდე.
 კუკიაში მადერის ქუჩა № 5.

„უნივერსალნი მაღაზია“
 იხილე განცხადება უკანასკნელ
 გვერდზე.

სამკურნალო და ამშულაჭორობა
ს. ბ. თოფუკურიასი
 ქუთაისში.
 სამკურნალოში 50 საწოლია ავად-
 მყოფთათვის მიიღებიან ავადმყოფ-
 ნი: შინაგანისა, ხერხების, სსმარდუ-
 რისა, თვალისა და დუღათა ავადმყოფ-
 ფობისანი,
 გადამდებ სენით ვადმყოფნი, არ
 მიიღებიან.
 ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11
 საათიდან ნაშუადღევს 3 საა-
 თამდე. შინაგან და ხერხების ავად-
 მყოფობას სწამლობს ს. ბ. თო-
 ფურიასი. საქირურგო თვალე-
 ვადმყოფობას და სიფილისს ფ.
 ბ. ზმირაბი.
 დედათა ავადმყოფობას მკურნალი
 ქალი მ. თ. კოხანი.
 მშულატორიასთან არის კაბინეტი.
 საექიმო და საბაქტერიოლოგიო

გამოკვლევისათვის, ელექტრონით
 წამლობისათვისა და მასაჟისთვის
 სამკურნალო ს. ბ. თო-
 ფურიასი
 Дворцовая С. В. Топуриа въ Кутаисѣ

ახალი ამბავი
 * ახალი ამხანაგობა ქართვე-
 ლებში. ჩვენ მოგვიტანეს წესდება
 ახლად შემდგარის ურთიერთ შო-
 რის დამხმარებელის ამხანაგობისა,
 რომლის შედგენა უკისრნია ერთს
 ვაკარს ბ-ნ ი. მ-ეს. ამხანაგები
 განსაკუთრებით შესდგებიან ქარ-
 თველ სხვა და სხვა ხელოსნებისა-
 გან. აი თვით წესდება ამხანაგო-
 ბისა.

ზირაბა ურთერთის დამხმარებელის
 საზოგადოებისა.
 1899 წელსა ...თვეს ჩვენ ქვემო-
 რე ამის ხელის მომწერელნი შევეკა-
 რით ერთმანერთს ამხანაგური ზირა-
 ბით შემდეგში:

- 1) ყოველი ჩვენთაგანი—ამხანაგი
 მოკლეს საამხანაგო თანხაში შეიტანოს
 თითო თუმანი და შემდეგ ყოველ კვი-
 რას თითო მან. ვიდრე ერთ წლამდე.
- 2) ყველა ამხანაგების შორის შეე-
 რებილი ფული უნდა ინახებოდეს ქარ-
 თველთა სამკურნეო ბანკში, სადაც ამ-
 ხანაგებისკან ამორჩეულ თავსმჯდომა-
 რეს ყოველ კვირათით უნდა შექმნ-
 დეს ამხანაგობის სახელმძღვანელო.
- 3) ერთის წლის განმავლობაში არც ერთს
 ამხანაგს ნება არა აქვს გაიტანოს თა-
 ვისი ფული, თუ რაიმე შესწვნარებე-
 ლი და პატივ-სადები მიზეზი არ ექ-
 ნება; ვინც უმიზეზოდ გავს ამხანაგო-
 ბიდან, იმას ამხანაგობის სსმარდებლად
 გამოკრიცხება ერთი თუმანი და სხვა
 ფული კი უკან დაუბრუნდება და თვითო-
 ნაც ამხანაგობიდან გამოკრიცხული იქ-
 ნება.
- 4) ყოველს ამხანაგს ექნება წიგნაკი,
 სადაც მოთავსებული იქნება ამ ზირა-
 ბის ზირი და აგრეთვე წიგნაკში ჩაი-
 წერება ყოველი ამხანაგის მიერ შე-
 მოტანილი ფული, რაზედაც ხელს აწერს
 ამხანაგობის თავსმჯდომარე.
- 5) საქმის მიმდინარეობისა და თავ-
 სმჯდომარეს მოქმედებობა თავსმჯდომარე
 ამხანაგობი ირჩევენ თავის შორის სამ
 კაცს, რომელთაც ყოველ კვირა რევი-

!!შიაქციაეთ ყურადღება!!
ჩინეთის მაღაზია
 დ. ფ. დამანბიანი
 გოლფაინის მრასხეტი, ზუბანაშიაი-ს. ს. ჯი სობრანიეს გვერდ.
იგავეთ ჩაი პირველი მოკრებისა 1898 წლისა
 მშენიერი ყნოსვისა და სასიამოვნო გემოსი
 ჩაი და ყავა **ფვრილად და პარტიოზით**
 იყიდება
 ყოველს მცოდნელს ჩვენის ჩინის დაჯობება მან:ოზე აზი და სხუტრად მი-
 იღებს ჩინეთის, იაპონიის და სხვა საკირთა და საოჯახო ნივთს.
 ვინც 12 ან მეტ ვორსანქას ჩინის იმას
საჩუქრად მიეცემა ჩინის სერვიზი
 იქვე მრავალგვარი ჩინეთის და იაპონეთის ნივთები
 საჩუქრებისა და ნობათებისათვის
 მალაზიები იმყოფება როსტოვ-დონზე, კიევი, ოდესაში, იალტაში, ნიკოლაევ-
 ში, ვაკტინოვლარში, ხარკოვი, ვაკტინოვლარში პიატიგორსკში და ტფი-
 ლისში
 !!შიაქციაეთ ყურადღება!!
 (100—88)

ქართული წერის რეპეულაჲი
 (ახალი გამოცემა)
 „დედა-ენასთან“ სახმარებელი, დაიბეჭდა ახლად საუკეთესო ქალღ-
 ზე და ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში. ფა-
 სი ოთხა კაპიკია. ვინც ნაღდს ფულზე იყიდის ასობით, იმას თითო
 რვეული მიეცემა 3/4 კაპიკად; ხოლო ვინც ხუთასობით იყიდის,
 თითო რვეული დაეთმობა სამ კაპიკ ნახევრად 3 1/2 კაპ. (6—6)

ზის უნდა მოუხდინონ თავსმჯდომარეს და დავითები გასინჯონ.

6) თუ რომელიმე ამხანაგები სუფიჯელ კვირას შემოსატან ერთს მანათს ერთისთვის განმავალაბაში არ შემოიტანს მას კვარტებს ამხანაგობის უფლება და ერთი თუმაინტ კვარტებს დაწარხენ ამხანაგობის სასარგებლოდ. ხოლო დაწარხენი ფუფი უკანვე უბრუნდება.

7) თუ თავსმჯდომარემ საქმისათვის სწორად დაინახა ამხანაგობის შეკრება და თუ რომელიმე ამხანაგი არ გამოცხადდა უმიზეზოდ, მას ჯარიმად გადასდება ერთი მანათი, აგრეთვე ჯარიმი გადასდება იმ რევიზის წევრთ თუ ვინცდაა არ მოვიდნენ და წასინჯეს უფიჯელ კვირა თავსმჯდომარის დავითები.

8) უფიჯელ წლის თავზე ამხანაგები უნდა შეიკრიბონ ანგარიშების განსახიჯელად, თანამდებობის შიკთა ამოსარჩევად და საქმის წარმოების გამოსაკვლევად.

9) დემრთმა ხუ ქქსას და თუ რომელიმე ამხანაგი კარდაიკვალა, მისინ მისი უფლება გადადის მის შემკვიდრებზე, ხოლო თუ შემკვიდრე არ ეყოლება, მისინ მისი ფუფი ამხანაგობის სასარგებლოდ მიადის.

11) უმთავრესი სავანი ამხანაგობისა არის სელის შეწყობა, დახმარება თავის ამხანაგობისათვის ამა თუ იმ სავალებით.

12) უფიჯელს სხვა საქმესა და გარემოებაში ამხანაგები ემთხილებიან სავერთა სხელმწიფო კანონებს.

* * * ახალი მანისტრა. როგორც მკითხველებმა იციან რუსეთში საშინაო საქმეთა მინისტრათ დანიშნულ იქმნა ბანი დ. ს. სიპიაგინი. დ. ს. სიპიაგინი სამსახურში შევიდა თავდაპირველად საშინაო სამინისტრო საერთო საქმეების დეპარტამენტში 1876 წელს; ამ სამსახურიდან მან გაიქცო ყოველნაირი საზოგადო და საერო ხალხი, ნამეტნავად თავად-აზნაურობა. 1878 წელს იგი ამორჩეულ იქმნა კანდიდატად ვოლოკალამსკის მაზრის თავად-აზნაურთა წინამძღოლისა; სამის წლის შემდეგ ისევ ამორჩეულ იქმნა ამავე თანამდებობაში; 1881 წელს ამორჩეულ იქმნა მოსკოვის გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლათ. 1885 წელს მას ებოძა იმპერატორის სასახლის „კამერგერობა, 1886 სელს დანიშნულ იქმნა ხარკოვის გუბერნიის ვიცე-გუბერნატორ. 1888 წელს გადაყვანილ იქმნა კურლიანდის გუბერნიის უფროსად 1891 წელს გადმოყვანილ იქმნა მოსკოვის გუბერნატორად. 1893 წელს ბნმა სიპიაგინმა სახელმწიფო ქონებათა მინისტრის თანამშემწეობა იკისრა, 1894 წ. გადაყვანილ იქმნა ამავე თანამდებობაშივე საშინაო საქმეთა მინისტრთან. და 1895 წელს დანიშ-

ნულ იქმნა ხელმწიფე იმპერატორის სახელზე არზების მიმღები კანცლარის უფროსად. ხოლო ამ თანამდებობიდან დანიშნულ იქმნა საშინაო საქმეთა მინისტრად.

* * * შეწირულება. კავკასიის მთავარ-მმართველს სენატორს თავ. გ. ს. გოლიციას შეუწირავს ტფილისის მეორე ვაჟების გიმნაზიის ღარიბ მოწაფეთა სასარგებლოდ 100 მანეთი.

* * * ქართული წარმოდგენა. გუშინწინდელს ქართულს წარმოდგენას სამწუხაროდ ნაკლებად დაესწრო ხალხი, თუმცა პიესა კარგად შეასრულეს მოთამაშეებმა. განსაკუთრებით კარგები იყვნენ ბნი აბაშიძე, და მესხი, კ. ყიფიანი, გედევანოვი, შათარიშვილი, ადამიძე და სხვა, მოთამაშე ქალებში კარგები იყვნენ ქ. ნი რენელი ნეტიერიძე, გარელი. თავი მოაწონა საზოგადოებას ახლად გამოსულმა მოთამაშემ ქ. ბ. ნ. კავთელმა.

* * * დაწინაურება. დანიშნულია ტფილისის გუბერნატორისაგა და დამტკიცებულ იქმნა საქალაქო ლომბარდის გამგეთ ტფილისის საბჭოს ხმოსანი ა. ს. ბაღდასაროვი.

* * * ქუთაისის გუბერნატორი გერმელმანი ტფილისიდან წავიდა ქუთაისში.

* * * კავკასიის სპანსუთთან შეერთება. მომავლის წლის 1 ოქტომბრამდის უნდა შემუშავებულ იქმნეს თუ როგორ უნდა შეუერთდეს რკინის გზით კავკასია სპანსუთს. ამ შეერთებაზედ შემდეგი პროექტია- 1) შტო უნდა გავიდეს სადგურ ყარაკლისიდან (ყარსის რკინის გზისა) ქ. ერევანზედ და მურატზედ მდინარე არაქსისაკენ; აქედგან ჯულფაზედ თავრიზში, ადგილ ხაიაზე ურმიის ტბისაკენ; 2) სადგურ ალიატიდან (კავკასიის რკინის გზისა) გზა წავა კასპის ზღვის პირას ასტარაზედ და ლენქორანზედ რეშტაში. და 3) სადგურ ველახიდან (კავკასიის რკინის გზისა) პირდაპირ თავრიზში. ამ სამში ერთერთი პროექტი უნდა დამტკიცდეს.

* * * უარსის რკინის გზისაგად. დღეს 30 ღვინობისთვის მოხდება კრება ინჟინერებისა შესახებ ყარსის რკინის გზის ჩაბარებისა.

* * * ტფილისის ახალ პროცემბაშიაგად. უკანასკნელ საბჭოს კრებაზედ დადგენილ იქმნა, რომ ქალაქმა ყოველ წლივ უნდა აძლი-

ოს 10000 მანეთი ვაჟების პროგი მნაზიის გასახსნელათ ავლაბარში.

* * * ჩანს ვაჭრების აღაგზა. ვგონებ ტფილისის არა რომელიმე ნაწილი არ იყოს იე უყურადღებოთ დატოვებული. როგორათაც მეშვიდე ნაწილი ავლაბარი.

იქ იმყოფება საქალაქო ყანთარი, სადაც მოაქვთ მაზრის ახლომახლო სოფლებიდან გლეხ-კაცობას ნაშრომ-ნაღვაწი სანოვაგე მაგ. ფკელი, ქერი, სიმინდი, ლობიო, კაკალი და სხვ. ამავე ალაგას იმყოფება ჩარჩ-ვაჭართა ბრბო „შაიკა“, როგორც დაინახამენ სოფლიდან მომავალ სანოვაგის ურემსა ფიცხლავ დაესვნიან ტომარამეშოკ გოდრებსა და როგორათაც თავიანთ საკუთრება ისე დაებატრონებიან, რომელზედაც არ შეუძლიან რომელიმე კერძო კაცი შეეხოს მათის შიშითა, შემდეგ შემოებევიან და დაუწყებენ პატრონს ვაჭრობას, ერთი აქედან მეორე იქიდან მუჯღუფუნის ცემითა და ყვირილითა, ვიდრე ჩალის ფასად გამოაქლიან ხელიდან პატრონსა და როდესაც საქმე მიდგება წონასწორობისა იც ხომ მსკიდელების სურვილზეა დამოკიდებული, ზოგს თავიდან უჭრიან, ზოგს ბოლოდან და უშვებენ საწყალ ხალხს პირში ნერწყვ-გამშრალს; შემდეგ იმავე ალაგას აწყობენ და იწყობენ ვაჭრობას დილიდან საღამომდის თავისუფლათ. ვგონებ საქალაქო დებულების წესით შუადღის წინ არა აქვთ უფლება ჩარჩ-მოვაჭრებსა სანოვაგე სავაჭროს, მაგრამ მიუხედავთ ამისა მათვის სულ ერთია დილა იყოს თუ საღამო, ვინაიდან მათ არა ჰყავთ ხელის-შემშლელი. იმავე ყანთართან ერთი საფენის მანძილზე იმყოფება სავაჭრო-სამრეწველო ბუტკა, რომელშიაც იმყოფებიან ვაჭრობის მეთვალყურე ზედამხედველნი აგენტა ნაცივალი და ბაზარნიკი, ისინი ამ სურათს ისე უყურებენ თითქოს მათ წმინდა მოვალეობას არ შეადგენდეს მათი თვალყურის ვდება და ჩარჩების ალაგმა. სასურველია ყურადღება მიექციოს ვისიკ ჯერ არს, თორემ შესაძლებელია წაქეზდნენ და შემდეგ მომეტებული უწყესო ყოფაქცევა ჩაიდინონ.

*) იხ. „ცნ. ფურც.“ № 943.

სამეურნეო ცნობა

აკვლე დაბიგება ვაზის მოშენებაჲ და ღვინის დაყენებაჲც.
(დასასრულით)

რუსული ბადრიჯნის ძმარის მოშენებაზედ, მე მქონდა დაწერილი 1894 წ. კავკასიის სამეურნეო ვაზეთში მე 4 ნომერში. აი როგორ მზადდება: აიღეთ მწიფე ბადრიჯანი შეაქუჩეთ ერთ ადგილას დასტოვეთ ერთი კვირა, რომ კარგათ დამყავდეს, შემდეგ აიღეთ ჩაყარეთ საქაჯავში და კარგად გაქაჯეთ, გაქაჯული პანიდორის წვენი ჩაახსით პირ ახლილ კათხაში ან ქვევრში, შიგ ჩაყარეთ ძალზედ გაქაჯული ყურძნის ქაქა, როცა წვენი დაიდუღებს ყურძნის ქაქაზედ, მაშინ მას ეკარგება ბადრიჯნის გემო და ეძლევა ყურძნის წვენის გემო, ორი კვირის შემდეგ გადაიდეთ სხვა სუფთა ქურქელში, შიგ ჩადეთ ერთი გუნდა ხაში და ქურქელი დადგით თბილ ადგილას, რომელიც ორ თვეზედ დაცხარდება და საქმელშიაც ხმარობენ: რადგანაც ჩემმა გამოცდამ დამარწმუნა, რომ ვაშლით შეიძლება მოშენდეს ანო და ძმარი და რუსული ბადრიჯნითაც ძმარი, ამისათვის მე ვურჩემ ჩვენს მემამულეებს გამოსცადონ ეს წესები. დარწმუნდნენ თუ რამდენად არის სასარგებლო ჩვენი ქვეყნისათვის ამისთანა გამოსადეგი საგნების ცოდნა.

დედამიწის ზურგზედ ითვლება სხვა და სხვა ადგილას ათას ნაირი სხვა და სხვა ჯიშის ყურძენი, რადგანაც სუყველას ჩამოთვლა და აღწერა მოუხერხებლათა ვსთვლი, ამისათვის. მე ჩამოვსთვლი მარტო იმ ჯიშის ყურძენს რომელსაც ჩვენში თუ ყირიმში ხმარობენ ღვინის დასაყენებლად ან კიდევ სუფრაზედ მისატანად.

ღვინის დასაყენებლად გამოსადეგი კახური ჯიშის ყურძენი: რქა თითელი, მწვანე, მცვივანი, ბუღეშური, საფერავი და ქიშმიში. სუფრაზედ მისატანი გასურა ყურძენი ხარის თვალა, თითა, უღია. ღვინისათვის გამოსადეგი ყირიმული ჯიშის ყურძენი. თეთრი და შავი მუსკატი, რისლინგი, ალეგანტი, ვარდის ფერი მუსკატი, ტრაპინერი, პინოგრი, პინო-ბლან, პედროკსიმენის, ალბოლია. და სხვა.

სუფრაზედ მისატანი ყურძენი: ორლენი, ჩაუშ, მოსლა, იზაბელა. უნგრული და ცსფერი მუსკატი.

ღვინისათვის გამოსადეგი ფრანგული ჯიშის ყურძენი. გრენაჟ, მალ-

მოურავდერ, სირან, კარტი... კაბერნე... გრამ ვისაც სურს სუფრაზედ... ტანი საუკეთესო ყურძნის გა...

ნებისაკენ წარმართავს მსოფლიო... იმპერიას და გერმანიასთან კეთი... ლი მეზობლური, საუკეთესო...

სეთის საერო საგალობელი დაუ... კრა, ხოლო ხალხმა „ურა“ შეს... დახა. რუსეთის იმპერატორიცა პი...

ბანიდგან კაპის ახალშენში წავი... ლაო. მეფეკინგიდგან იუწყებიან, რომ...

„Dailu Pel.“-ს პიტემატიცურ... გიდგან ატყობინებენ: „ეუბერმა...

მადრიდი. პოლიტიკურ წრეებ... ში გამოაშკარავდა, რომ მოლაპა...

ლონდონი. „Dailu Pel.“-ს... პიტემატიცურგიდგან ატყობინე...

წვრილი ამბავი

კორსეტის ხმარების საწინააღმ... ეგო საზოგადოება საფრანგეთში... მუხანგეთში ასეობს ერთა საზოგა...

ბერლინი. „Morning Post“-ს... აუწყებენ პეტერბურგიდგან, რომ...

ვილდაპარკი. აქ მობრძანდნენ... რუსეთის იმპერატორი და იმპერა...

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1899 ГОДЪ
НА ЛИТЕРАТУРНЫЙ И НАУЧНО-ПОПУЛЯРНЫЙ ЖУРНАЛЪ
ДЛЯ САМООБРАЗОВАНІЯ

МИРЪ ВОЖИИ

Выходитъ 1-го числа каждаго мѣсяца въ размѣрѣ не менѣе 25 печ. листовъ.

1899 году журналъ будетъ издаваться по той же программѣ и при...

БЕЛЕ ГРИСТИКА ОРИГНАЛЬНАЯ: «Освободилась», романъ А. Верно...

Научныя статьи и сочиненія. «Антропологическіе очерки» проф...

ПЕРЕВОДНЫЯ СОЧИНЕНІЯ, «Очерки по исторіи соціальной филосо...

Постоянные огдѣлы. Критическія замѣтки. Изъ западной...

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Съ доставкой и пересылкой во всѣ гороса Россіи на годъ 8 руб 0 вс.	
Безъ доставки на годъ	7 "
За границу на годъ	10 "
Вмѣсто разсрочки допускается подписка:	
По полугодіямъ;	по третямъ года:
Съ доставкой и пересылкой во всѣ гороса Россіи на полгода 4 р.	Съ доставкой и пересылкой в города Россіи;
За границу 5 р.	въ январѣ 3 "
Безъ доставки по соглашенію конторой	» маѣ 3 "
Адресъ: С.-Петербургъ, Лиговка, 26.	» сентябрѣ 2 "
Подписавшіеся на полгода или на треть года продолжаютъ подписку безъ...	За границу: въ январѣ 4р.
повышенія подписной цѣны	» » маѣ 3 р.
Услуги съ подписной цѣны никому не дѣлается.	» » ябрѣ 3 "
Издательница А. Давыдова	Редакторъ В. П. Остроумовъ

დებეშები

ბერლინი „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“-ი სწერს: „და... ბაზობას, რომელსაც გადაუხდიან...

